

ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ
ОСВІТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
ДО ПРОВЕДЕННЯ РЕКРЕАЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

Олена Яковенко, Юрій Юхно, Сергій Строганов

*Національний університет фізичного виховання і спорту України
м. Київ*

Анотація. Розглянуто основні проблеми підготовки фахівців до проведення рекреаційних занять. Проаналізовано сучасні методи, методики та технології, що використовуються при організації освітнього процесу. Визначено перспективні напрямки підготовки фахівців до проведення рекреаційних занять. Показано основні інноваційні методи, які повинні використовувати викладачі у вищих навчальних закладах при підготовці майбутніх спеціалістів рекреаційній галузі.

Ключові слова: інноваційні методи, методика, рекреаційні заняття, освітні технології.

Abstract. The main problems of training specialists in conducting recreational classes are considered. The modern methods, techniques and technologies used in the organization of the educational process are analyzed. Perspective directions in the training of specialists in conducting recreational classes have been identified. The basic innovative methods that should be used by teachers in higher education institutions in the preparation of future specialists in the recreational field are shown.

Key words: innovative methods, methodology, recreational activities, educational technologies.

Постановка проблеми. Сучасне суспільство характеризується швидкими змінами в усіх сферах життя, що особливо впливає на розвиток інформаційного, зокрема й освітянського простору. Освітня сфера, яка є основоположницею формування світогляду, духовного становлення особистості, зазнає значних трансформаційних процесів. Простір, де стикаються нові цінності й технології, нові стилі життя, вимагає нових, сучасних освітніх підходів [6].

Сучасна освіта вимагає нового підходу до методів викладання в навчальних закладах. Зрозуміло, що необхідно випустити фахівця не тільки з хорошими знаннями, але і такого, який вміє на практиці їх використовувати. Щоб навчити учнів самостійно мислити, приймати рішення, працювати в групах, розвивати комунікативні, творчі здібності, брати відповідальність на себе, педагогу доводиться вивчати і використовувати нові методики навчання [1, 7].

Слід зазначити, що широкі можливості щодо педагогічних інноваційних технологій у навчальних закладах рекреаційної освіти відкрилися у зв'язку з введенням нового напрямку підготовки «Туризм», що передбачає неперервну підготовку фахівців. Однією з підсистем неперервної туристської освіти є професійно-педагогічна освіта, мета якої – підготовка викладачів туризмознавства, здатних вирішувати нові освітньо-виховні та освітньо-професійні завдання навчальних закладів туристської освіти [2, 3].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Інноваційність є однією з домінуючих тенденцій розвитку людства. З урахуванням цього, система фізичного виховання повинна бути спрямована на збереження здоров'я, розвиток творчого потенціалу людини, її спрямованості та самовизначення, стабільно активної життєдіяльності у змінних соціальних умовах, готовності до сприйняття і розв'язання нових завдань [5]. Пошук нових шляхів до удосконалення процесу фізичного виховання у ВНЗ вимагає від фахівців перегляду існуючих методик та програм, абсолютної перебудови особистого підходу до проведення занять, переорієнтації на студента. На сучасному етапі інноваційна діяльність є одним із продуктивних шляхів покращення процесу фізичного виховання, тому що дає можливість для застосування різноманітних засобів і методів фізичної підготовки студентів.

Сьогодення вимагає від вищої фізкультурної освіти підготовки фахівця, здатного якісно виконувати свої професійні обов'язки в ринкових умовах та постійно самовдосконалюватися [2]. Через відсутність у попередні роки сильної школи підготовки кадрів для сфери фізичної рекреації, в Україні виник дефіцит фахівців у цьому сегменті ринку праці [1]. Процес підготовки майбутніх фахівців з фізичної рекреації, які будуть конкурентоспроможними на ринку праці, потребує широкого застосування інтерактивних методів і форм навчання.

Дослідження науковців [1, 3, 4] доводять, що впровадження інноваційних технологій орієнтують студентську молодь на самовдосконалення, зростання інтелектуальності й духовності, що неможливе без підвищення рівня загальної фізичної культури.

Мета – з'ясувати, які інноваційні освітні технології доцільно використовувати на будь-якому етапі підготовки фахівців до проведення рекреаційних занять.

Методи: теоретичний аналіз літературних джерел, порівняння, узагальнення.

Аналіз результатів дослідження. Чітке уявлення про зміст і параметри педагогічних інновацій, володіння методикою їх застосування дозволяють об'єктивно оцінювати і прогнозувати їх впровадження [1]. Отже, головною задачею ЗВО на сучасному етапі є підготовка фахівця, здатного нестандартно, гнучко і своєчасно реагувати на зміни, що відбуваються. Тому для підготовки

студентів до професійної діяльності використовуються інноваційні форми і методи навчання. Ми проаналізували сучасні методи навчання і виділили ті, які найбільше задовольняють потреби підготовки фахівців з фізичної рекреації.

Так, при вивченні загальноосвітніх та спеціальних дисциплін характерною є *технологія проблемного навчання*, яка передбачає створення проблемних ситуацій із метою розвитку пізнавальної творчої діяльності студентів. Тобто тут студенти здобувають знання в процесі розв'язання проблемних ситуацій, розвивають креативне мислення, інтерес до знань. У навчальному діалозі має зберігатися рівність позицій викладача і студента: вони разом мають шукати рішення проблеми. Репліки студентів визначають собою спрямування діалогу, який може розвиватись у неочікуваному для викладача напрямку.

Ефективним видом навчання є *імітаційне або ігрове*. Спеціаліст рекреаційної галузі сьогодні має не тільки все знати, а й бути організатором, керівником, технологом, бачити перспективу розвитку виробництва, вміти працювати з людьми, знати особливості ринкової економіки тощо. Тому поширеною активною формою навчання є *ділові ігри*. Вони логічно продовжують процес навчання в умовах імітації виробничого процесу. Майбутній фахівець здобуває та вдосконалює уміння щодо формування і застосування рішень у конкретній ситуації. У ділових іграх студенти набувають не тільки професійних, але і ділових навичок: уміння адаптуватись у групі, розуміти мотиви та інтереси інших учасників гри, самостійно приймають рішення, вдосконалюють уміння групової взаємодії. Технологія імітаційно-ігрового навчання передбачає використання дидактичних, рольових, ділових та інших ігор, системи тренінгів тощо.

Важливе місце в системі навчання займає *методика кейсів*. Кейс – це опис конкретної управлінської ситуації, її зміст відображає історію створення та організаційного становлення установи, її розвиток та результати діяльності. Метою використання кейсу є набуття навичок роботи в конкретній ситуації, мобілізації всіх отриманих знань для вироблення практичної рекомендації щодо вирішення тієї чи іншої проблеми, яка міститься в ситуаційній задачі.

Досить ефективними також є «*круглі столи*» які проводяться з метою формування наукових підходів, комплексного обговорення сучасних актуальних проблем розвитку туристичної індустрії, розгляду дискусійних питань з окремих фахових дисциплін, осмислення та узагальнення вітчизняного і зарубіжного досвіду туризму.

Особливе місце посідає технологія *дистанційного навчання*, під якою розуміють сукупність прийомів, дій, операцій учасників навчального процесу, які виконуються в певній послідовності, що дозволяє реалізувати особливості обраного методу навчання. Це навчання на відстані, коли викладач

і студент розділені простором і їх взаємодія здійснюється за допомогою комп'ютерних та інформаційних технологій, супутникової системи зв'язку, навчального і кабельного телебачення, глобальних та регіональних мереж (Internet) тощо.

Висновки. Для стимуляції навчально-пізнавальної діяльності студентів необхідно застосувати активні методи навчання, використання яких наближає студентів до реальної професійної діяльності.

Отримані дані свідчать про доволі критичну ситуацію із застосуванням нетрадиційних, новітніх форм та методів навчання. У своїй більшості викладачі вищих навчальних закладів України користуються традиційними, доволі застарілими і неефективними на сьогоднішній день методиками. Для підвищення якості професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної рекреації потрібно активізувати запровадження інноваційних технологій, спрямованих на підготовку висококваліфікованих спеціалістів та конкурентоздатних кадрів.

Список використаних джерел:

1. Андреева О. В. Фізична рекреація різних груп населення : [монографія] / О. В. Андреева. – Київ : Поліграфсервіс, 2014. – 280 с.
2. Войнар Ю. Розвиток та сучасні тенденції системи підготовки фахівців з фізичної культури в умовах євроінтеграції : [монографія] / Ю. Войнар, Д. Наварецький, І. Глазирін. – Черкаси : Відлуння-Плюс, 2005. – 184 с.
3. Кашуба В. А. К вопросу использования инновационных технологий формирования здорового образа жизни студентов в процессе физического воспитания / В. А. Кашуба, С. М. Футорный, М. В. Дудко // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2015. – Вип. 8(63)15. – С. 28–32.
4. Москаленко Н. Науково-теоретичні основи інноваційних технологій у фізичному вихованні / Наталія Москаленко // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2015. – № 2. – С. 124–128.
5. Петренко І. Г. Аналіз напрямів модернізації фізичного виховання студентів ВНЗ / І. Г. Петренко, В. І. Гончар // Молодий вчений. – 2015. – № 2(17). – С. 497–500.
6. Яковенко О. Використання хмарних технологій в сучасних умовах розвитку освіти / О. Яковенко, О. Шинкарук, Л. Анжеліка, І. Підпригора // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. – Київ, 2019. – Вип. 5(113). – С. 196–200.
7. Яковенко О. О. Підвищення ефективності навчального процесу шляхом впровадження інноваційних технологій / О. О. Яковенко, І. С. Підпригора // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. – Київ, 2019. – Вип. 3(109). – С. 203–207.